

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 332. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960690560/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

55. Fabel.

Om Hunden og Ulven.

En Hund udfordrede engang en Ulv til Eene-Kamp. Ulven undslog sig derfor, sigende: Det er uvist, hvilken af os skal fælde eller læmlæste hinanden: Hvis jeg for at hævne en Spot, som mig er vederfaeren, kom siden læmlæstet tilbage fra Striden, havde jeg baade Skammen og Skaden.

Fabelen lærer, at intet er daarligere og u-rimeligere end at vove Liv og Lemmer for at hævne en Spott eller U-ret, skjønt Erfarenhed viser, at intet er meer allmindeligt blant fornuftige Mennesker.

56. Fabel.

Hvoraaf onde Qvinder ere komne i Verden.

En Rytter, som gik igiennem en Skov, hørte et Skrig af een der var geraaden udi Nød og Fare. Da han nu løb hen til det Sted, hvor Røsten kom fra, blev han vaer en Pige, som Fanden vilde voldtage. Rytteren, som var en medlidend Mand og ingen Hader af Fruentimmer, iilede strax didhen for at redde Pigen: Han trok sin Pallask ud for at afhugge Fandens Hoved, men saasom han udi denne Iver slog for sterkt til, afhuggede han begge Hoveder tillige. Denne Feyl vilde han i en Hast corrigere. Men, som det var mod Aften, saa at han ikke vel kunde skille det eene Hoved fra det andet, tog han af Vanvare Fandens Hoved og satte det paa Pigen. Af hende meenes onde Qvinder at nedstamme.

57. Fabel.

Jupiters Visite i Skoven.

Jupiter havde engang ved Mercurium ladet tilkiendegive at han vilde udi Skoven besøge de værdigste og beste

MORALSKE FABLER

Dyr: Herudover ventede Løver, Elephanter, Leopardter, Tigre og andre Dyr af den høyeste og første Classe paa hans Ankomst. De gjorde derpaa store Præparatorier, og ved de behændigste Hyrder forfærdigede Ære-Porte for at imodtage den øverste blant Guderne. Jupiter lod sig først indfinde hos Pan og Sylvanum, som vare Skovens Guder, og befoel dem at geleide sig for at vise Veyen. De visede ham da til tvende Lunde, hvor de ældste Dyr vare, og hvor Guderne dyrkedes med meest Iver. Den første Egn, de komme imod, kaldtes den offrende Egn, eftersom dagligen Offringer der skeede til Guder og Gudinder. Man saae der Røgen allevegne at opstige mod Himmelen. Jupiter sagde da: Her kand man jo ikke komme frem for Røg, jeg merker, at den falder mig allerede paa Brystet. Pan sagde da: Det er Røgen af de Offringer, som Guder og Gudinder stedse have fundet Behag udi, og hvorudi Hoved-Dyrkelsen bestaaer. Jupiter svarede da: Hvo haver bildet eder saadant ind. Vi vide af ingen Røg udi Himmelen, den vilde incommodere Guder og end mere Gudinder, som ville dyrkes paa en langt anden Maade. Pan sagde da: Naadige Herre! Det er ikke alleene blant Dyr, men endogsaa blant Mennesker saadanne Offringer ansees som en Hoved-Dyrkelse. Jupiter sagde da: Jeg merker paa den Maade, at Mennesker ere lige saa daarlige som Dyr; Lader os besøge en anden Egn. De ginge derfor bort, og Jupiter hostede paa Veyen af den Røg, han havde inddrukket. Veylederne førte ham derpaa hen til den bedende Egn. Der hørttes en stor Mummel, ligesom man kunde være ved Døren af en Skole. Jupiter spurte, hvad den Surren betydede, Pan svarede, at denne Egns Indbyggere ere ideligen udi Bønner. Dem gaaer jeg og forbi, sagde Jupiter, thi disse stedsvarende Bønner og Ansøgninger ville incommodere mig ligesaa meget som Røgen udi den første Egn. Man seer, desværre, nok af saadanne Tiggere. Jeg veed da intet anstændigt Sted, sagde Pan, hvorhen vi kand henvføre eders Høyhed; thi de øvrige Skovens Beboere bestaaer af ringe og foragtelige Crea-

MORALSKU FABLER

ture. Det vil ikke sige, sagde Jupiter, maa skee det kand være de beste og dueligste. Hans Befalning maatte efterleves, saa at han bæerede med sin Nærværelse de uselste Creature, som Kiør, Faar, Heste, Bier, Myrer etc. hvilke han fandt dydige, duelige og arbeydsomme, ja ligesaa nyttige for Dyrenes Societet, som de bedende og offrende, hvis Dyrkelse bestod alleene udi Bønner og Offringer, ere u-nyttige: Han prisede derfor de foragtelige Creature, og bestyrkede dem udi deres Arbeydsomhed, ja ved sin Bortgang erklærede dem de ædelste blant Skovens Indbyggere.

Fabelen lærer, at de Mennesker, som holdes for Uds kud, kand være de Største udi Guds Øyen. Og at Guds Dyrkelse bestaar ikke i udvortes Devotion, helst naar Liv og Levnet ikke svarer dertil, saaledes som disse saa kaldte ædle Creature og Skovens Zirater vare, hvis Devotion var blandet med Rov, Vold og Tyrannie mod de andre ringere Dyr.

58. Fabel.

Storkens fornuftige Bøn.

Førend denne Jupiters Reyse skeede, havde Apollo aflagt en Visite udi Skoven, for at anhøre Dyrs og Fugles Anliggende. Han herbergerede udi Pans Residence, og didhen stevnede alle Nationers Deputerede at møde. Da indfunde sig Fuldmægtige af Løver, Bjørne, Parder, Ulve, Ørne, Høge etc. Hvoraf enhver foredrog sin Nations Anliggende. Nogle af dem bade om Held og Styrke imod deres Fiender: Andre om Lykke udi deres Fangst og Fribytterie: Andre om andre Ting. Storkens Fuldmægtig alleene sagde, at han havde intet at bede om, saasom han vidste ikke hvad som kunde være ham og hans Medbrødre tienligt, og derfor overlod til Guderne hvad de funde for godt at giøre. Udi denne Storkens Tale fandt Apollo saadan Behag, at han sagde: Storken skal forundes dette, at han stedse skal leve u-anfægtet blant Dyr og